

בעזה"י אֵלֵינוּ יְשֻׁלְתָּהּ שֵׁשׁ הַיָּדִים עֲזוֹן תּוֹרַת שְׂבוּעֵי

גליון 595

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"ו יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

אין דבר קשה מידי.

כל אחד מאיתנו נתקל בקשיים מידי יום בהרבה תחומים ובחלק מהמקרים אנו מוותרים מראש בגלל חשיבה על חוסר היכולת להצליח במשימה. על הפסוק "וַתֵּרֶא אֶת הַתִּבְּהַבְּתָוּךְ הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת אֶמְתָּהּ וַתִּתְקַחֲקָהּ" מפרש רש"י - נשתרבבה אמתה אמות הרבה. מסופר על הגה"ק רבי מאיר שפירא ראש ישיבת חכמי לובלין זיע"א, שפעם נתכנסו בעירו כמה מראשי הקהילה עם רבני העיר, ודנו בענין חשוב שהיה בו משום הצלת נפשות רבות מישראל, אמרו אנשי המעשה שבין הנאספים, ענין זה שאנו דנים בו עתה כבד הוא מאתנו ולא נוכל לבצעו בכוחותינו הדלים והצנועים.

פּתַח הָאֵהָרַ

"וירא בסבלותם - נתן עיניו וליבו להיות מיצר עליהם". במדרש מבואר שמשה אף הטח שכמו לסבול, והיה נוטל מעליהם את משאם ומשתדל להשלים במקומם את המלאכה. לנוגשי פרעה הסביר משה שכוונתו לעשות עבודה משובחת יותר עבור המלך, שאם לא כן לא היו מסכימים לו לסייע ליהודים משה רבינו רצה לעזור ליהודים ולהקל מעליהם, ועשה זאת בחכמה רבה מבלי שירגישו בו נוגשי פרעה. אך כשלא היה באפשרותו לעזור, כמו הסנה שבער באש, סובב משה רבינו את ראשו והביט. מה התכלית בזה? אמר משה בליבו: אם איני יכול לעזור בפועל, לכל הפחות הסתכל ואשתתף בלבי בצערו של הסנה. אף שאינו בשר ודם, דומם הוא ואינו מרגיש, מכל מקום רצוני לחוש בצערו. זה מה שאמר המדרש: כיון שסר משה רבינו לראות למרות שאינו יכול להועיל, אבל "נתן עיניו ולבו להיות מיצר עליהם" - אמר הקב"ה נאה זה לרעות את ישראל. כדי לעזור לשני לא צריכים תמיד עזרה ממשית, לפעמים די בחיוך קטן, או בלב דואב - ולו לרגע אחד - בצרת הזולת. וכל שכן אם מנחמים אותו, שהרי שנינו (בבא בתרא ט'): "והמפייסו בדברים - מתברך ב"י"א ברכות". בחז"ל מובא: מדוע צורתה של האות ג' נכתבה בצורה של האות ו' עם רגל מושטת קדימה? והתשובה כה מאלפת: מפני שדרכו של גומל חסדים לרדוף אחר הדלים (גימ"ל, מלשון לגמול ולתת). כמו אדם שבאמצע ריצה, גופו נטוי ורגלו שלוחה קדימה. ממש רבנו נלמד יסוד גדול: רצונך להיות בין אלו שנקראים - בעל חסד? גומל דלים? תהיה רגיש וקשוב לצרכי הזולת. לא תמיד זה מצריך הוצאה כספית, או אפילו מאמץ גופני לעזרה. מספיק חיוך קטן, אוזן קשבת לכמה רגעים, והשתתפות כנה בצער הזולת או להבדיל בשמחתו. כשתחפש סביבך מי זקוק לעזרתך, תגלה שיותר ממה שאתה מעניק לזולת, הנתינה מפתחת בך: טוב לב, עין טובה ושלל מידות תרומיות. מוסיפים חז"ל: מפני מה האות ד' נראית כאילו שולחת יד קטנה לאחוריה? לומר לעני שאיתו רוצים לגמול חסד: אל תקשה על הנותן. תן לו אופציה לעזור לך דרך הדלת האחורית (דל"ית מלשון דל). גם את זה לומדים אנו ממש רבנו שקיבל את הצעת יתרו לבוא ולגור בביתו. יתרו רצה להחזיר לו טובה, ומשה קיבל אותה בתודה. אל תעשו "חיים קשים" למי שמנסה לשמח אתכם, בסך הכל זו ההזדמנות שלו לגמול איתכם חסד.

התערב רבי מאיר שפירא וקרא בהתרגשות: רבותינו ז"ל דרשו את הכתוב "ותשלח את אמתה" - "את ידה", ועוד אמרו אף על פי שידה של בת פרעה היתה קצרה מלהגיע לתיבה באורח טבעי, כיון שהושיטה את ידה להציל את משה, נעשה לה נס וידה נתארכה אמות הרבה, ונסיון ההצלה הצליח בידה. והנה יש מקום לשאול, מה היתה סבורה בת פרעה בשעה שהושיטה ידה לתיבה המרוחקת ממנה מרחק רב? אלא, המשיד רבי מאיר שפירא בקולו המלהיב, מפרשה זו עלינו ללמוד מוסר השכל, שלעולם יחתור האדם אל המטרה הנכספת מתוך אמונה ובטחון בהשם יתברך, ואפילו אם נראית לו המטרה רחוקה מכדי הישג ידו, אסור להתייאש ולהוריד ידיו בחוסר אונים ובאפס מעשה, ואף אנו נעשה למען המטרה שלפנינו בכל כוחנו ומאודנו ובעזרת ה' גם יכול נוכל. המסר החשוב עבורנו שאסור להרים ידיים גם אם המשימה נראית קשה. בעיקר נבחין שבענייני קודש, היצר הרע מראה לנו הרים של קושי. כל אחד מאיתנו צריך להתגבר כארי ולהתאמץ על אף הקשיים ואז נזכה לסיעתא דשמיא.

זמני השבת
הדלקת נרות 4:30
מוצאי שבת 5:34
נא לטמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה
ל"ת: 6:06

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

אָהֶל הַהֵלֶלֶת

וְחַיִּיב אָדָם לְקַרֵּא הַפְּרָשָׁה

שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם

מצות קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, היא בכלל מצות תלמוד תורה. והנשים פטורות הן ממצות תלמוד תורה, מלבד לימוד ההלכות ועיקרי עניני התורה השייכים להן. ולפיכך הן פטורות גם כן מקריאת הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום. ומכל מקום, אשה הרוצה לקרוא את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, תבא עליה הברכה, ויש לה שכר על כך. וכמו כן אשה שיש לה זמן, והיא לומדת את הפרשה עם פירוש רש"י, מקיימת בכך מצות תלמוד תורה, כדן כל מי שאינו מצווה ועושה. אבל חיוב ממש בלימוד זה, אין לה.

בשעת קריאת התורה בבית הכנסת, אסור לדבר בשום ענין. ומכל מקום, מותר מן הדין לקרוא את הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום בזמן קריאת התורה בבית הכנסת, ואף על פי שאינו עומד בשעת קריאתו באותו מקום שהשליח ציבור עומד בו, כי הוא עסוק בקריאת תחילת או סיום הפרשה בשעה שהחזן קורא פסוקים אחרים, מכל מקום, מכיון שהוא עוסק באותו ענין שהחזן עוסק בו, מותר. וכן היה נוהג רבינו יהודה החסיד, שבכל שבת בשעת קריאת התורה, היה קורא באותה השעה את כל הפרשה, שניים מקרא ואחד תרגום. וכן פסק מרן השלחן ערוך (סימן רפה)

ומכל מקום כתב מרן בבית יוסף (סימן קמו), שלכתחילה נכון יותר למדקדק בדרכיו, שלא לקרוא את הפרשה פעמיים עם תרגום בשעת קריאת התורה, ועדיף יותר שיקרא את הפרשה אחר כך, או קודם לכן, ובשעת קריאת התורה יקשיב היטב לקריאה מפי השליח ציבור.

להערות והארות, הנצח ות,

לעילוי נשמת וכו' 054-8444774

לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:

8444774@Gmail.com

אהל לחידוש חידושים ופנינים לשולחן השבת

"אשר לא ידע את יוסף"

אומר על כך הכלי יקר: אחד הלקחים מסיפור יוסף ואחיו הוא, שדווקא הפעולות שעשו האחים כדי למנוע את מלכותו (זריקתו לבור ומכירתו למצרים), הן אלה שהביאו למלכותו. בדומה לכך אנו מוצאים ביחס לפרעה וגאולת ישראל, שדווקא הפעולות שפרעה עשה כדי למנוע את יציאת ישראל (השלכת הילדים ליאור כדי לפגוע במושעים של ישראל וכו'), הן שהביאו לבסוף לגאולה (שהרי על ידי כך כך מצאה בתיה את משה, ולקחה אותו לגדלו, וכך גדל בבית פרעה עצמו).

נמצא, שבשני המקרים, דווקא הצעד שנקט כדי להתחכם נגד הגזירה, הוא שהביא לבסוף להתקיימותה. וזהו שנאמר, "אשר לא ידע את יוסף" – אילו היה פרעה יודע מה היה עם יוסף ואחיו, היה יודע שלא ניתן להתחכם נגד מה שנקבע זה מכבר, וכל התחכמות רק מקרבת את הגזירה.

"לא ידעתי את ה' וגם את ישראל לא אשלח"

מידת הגאווה שהייתה בפרעה הובילה אותו ואת עמו לאבדון. פרעה לא יכל לחשוב כדבעי ולנהוג באחריות מסיבה פשוטה: "גאווה". הגאווה שיכרה אותו – עצם המחשבה שהוא אלוהי מצרים העבירה אותו על דעתו. משל למה הדבר דומה: במכון לגמילה מאלכוהול הביאו מרצה שיסביר מהו הנזק הנגרם משתייה מרובה של ויסקי. אחת המטרות הייתה להפחיד את המכורים ולמנוע מהם לחזור לטיפה המרה. המרצה פתח את דבריו בניסוי, וכדי להסביר מהו הנזק שגורם האלכוהול, הכניס תולעת שהביא עימו לתוך כוס של ויסקי צלול. התולעת התפוררה תוך שניות ספורות לתדהמת כל הנוכחים. היו שביקשו לראות זאת שוב, המרצה שראה את שיא ההצלחה מול עיניו חזר על הניסוי כמה וכמה פעמים ובכל פעם ההתפעלות של המתאווים לטיפה המרה הדהימה אותו מחדש. לאחר הניסוי שאל המרצה את הנוכחים: "מי מכם עכשיו יכול לומר לי מהי המסקנה מהניסוי"? דממה השתררה באולם, אף אחד מהנוכחים לא רצה להכיר בעובדה של הרס הגוף מאלכוהול או חלילה לומר מילים שלא יאפשרו לו בעתיד לשתות אלכוהול, רק אחד הצביע. המרצה איפשר לו לדבר והוא אמר בקול רם: "מי ששותה ויסקי אין לו תולעים בבטן". והנמשל ברור מאליו: פרעה לא יכל להכיר בעובדה שה' הוא האלוקים, כיוון שזה אומר שהוא לא! את זה, הוא לא יכול היה לסמל. פרעה היה שיכור – ב"שיכרון גדלות" הגאווה מחקה את כל המדינה על כלכלתה ותושביה וזה לא הזיז לו

אהל המעשה

אחד מחסידי הרה"ק רבי משה מקוברין זצ"ל הגיע אליו, ותינה בפניו את צערו: "יש לי חנות ממנה אני מרוויח את לחמי. ברחוב צמוד אלי נמצאת חנות דומה. והנה, חנותו של שכני מלאה תמיד קונים, אף פעם לא שקט שם, פעמים לא מעטות אני אף רואה תור ארוך משתרך עד מחוץ לחנות. כמובן שהלה קוצר מידי יום רווחים כבדים. ואילו אצלי בחנות בקושי יש תנועה, רק מעט אנשים נכנסים. ניסיתי כבר לשפר, אותם מוצרים בדיוק מונחים אצל שנינו על המדפים, אפילו ניסיתי לבדוק אצלו בחנות מה הסוד שלו, איך הוא מצליח במקום שאני לא מצליח, אבל שום דבר לא משתנה. זו תקופה ארוכה שאני בקושי מביא פרנסה הביתה".

הרגיע אותו הצדיק ואמר לו: "אני מברך אותך ואף מבטיח לך, שגם לך יהיה שפע של פרנסה ברווח. אבל בתנאי אחד: בפעם הבאה, כאשר תראה את הקונים הממתינים בתור אצל שכנך, תגיד לעצמך 'ברוך ה' שיש לו פרנסה בשפע'. בהתחלה יהיה לך קשה לומר זאת, וודאי שלא תשמח באמת עם הצלחתו, משום שהיצר מטעה אותך לחשוב שהוא לוקח ממך את הקונים ומקפח את פרנסתך, אך לאחר שתגיד זאת פעמים רבות יחדרו הדברים אט אט ללבך. "עם הזמן תחוש שביעות רצון מן העובדה שיש לו פרנסה ברווח, והקנאה תפחת. אז אכן תתקיים הבטחתי שייפתחו לך שערי שפע, ופרנסה תתחיל לזרום לך ברווח".

הפרגון והעין הטובה מתגלים במלוא הדרם בהתנהגותו של אהרן הכהן. הקב"ה מבקש למנות את משה רבנו כמנהיג העם: הוא יהיה זה שיגאל אותם ממצרים, הוא יתרה בפרעה ואף יעשה בפניו ניסים ומופתים. בהמשך הוא יהיה היחיד שיעלה השמימה לדבר עם בורא עולם, ארבעים ימים ולילות ללא אוכל שתיה ושינה, זכות עצומה עומדת ליפול בחלקו של משה רבנו. אך הוא אינו מסכים! ואומר לקב"ה "שלח נא ביד תשלח", הכוונה לאהרן הכהן. מה יש? משה מפחד שמא ואולי אחיו הבכור, אהרן, ייפגע מכך. אינו יודע האם באמת יקבל בלב שלם את העובדה שאחיו הצעיר עולה עליו פתאום, ומתמנה למנהיג העל.

אבל אהרן הכהן מתנהג אחרת. הוא שמח באמת עם אחיו. בורא עולם אומר למשה – אין לך מה לדאוג, כנראה שאינך מכיר מספיק את אחיך הצדיק: "אהרן אחיך... הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלבבו". עם לב הזהב שלו הוא באמת יפרגן לך, מכל הלב, לא תהיה אפילו טיפת קנאה. לא זו בלבד, אלא הוא גם ישמח בכך שאחיו הופך להיות המנהיג הגדול של עם ישראל.

משום מה, לרוב האנשים נדמה שכאשר מישהו מצליח בחיים, בתורה, או להבדיל בכסף, קריירה, משפחה וכדו', זה מגיע על חשבון השני. כאשר חבר שלך פתאום הצליח והרוויח סכום כסף גדול, קנה לו בית חדש, רכב מתקדם, ולך אין כל זה, האם זה על חשבונך? האם הוא לקח ממך משהו? אם הוא יפסיד פתאום את כל רכושו, האם הכסף יעבור אליך? ברור שלא, אין שום קשר בין הצלחה שלו לבין אי הצלחה שלך. הוא יכול להצליח בחיים וגם אתה יכול להצליח, הוא יכול להפסיד ואתה עדיין תישאר בלי כלום.

מי שחי מתוך אמונה בבורא עולם יודע שלכל אחד יש צינור שפע מיוחד. כאשר לחבר שלך זורם שפע גדול, הוא לא נוגע אף בטיפה אחת מהשפע שלך. אם נחשוב ונעמיק בדברים נראה שמידת הקנאה בלתי הגיונית לחלוטין, מה גם שהיא גורמת צער גדול לאדם הלקוי במידה זו. הקנאה לא תעביר אליך אפילו שקל אחד מההוא שבו אתה מקנא. המקנא ניזוק כאן בכפלים, גם כסף אין לו וגם שמחת חיים אין לו, בגלל הקנאה.

לעילוי נשמת שרה בת זינה ע"ה

יהודי אמר לרופא שהוא מפחד להתחסן בגלל
שהוא לא יודע מה הכניסו בחיסון, שאל אותו הרופא:
"ובסופגניות שאכלת חודש שעבר אתה כן יודע מה הכניסו?"

בואו נתערב על 440,995,490,432 שקלים, שלא קראתם את כל
המספר הזה ולא הבחנתם שיש בו אות באמצע.... ועכשיו חזרתם לבדוק אם יש שם אות.

הווירוס הזה זה הדבר שהחזיק הכי הרבה מעמד שיוצר בסין.

מאבטח: יש לך חוס, שיעול?
אני: לא, אבל יש לי אקדח וחומר נפץ.
מאבטח: בסדר, כנס...

חדש!!! חדש!!!
מניין נוסף למנחה
בשעה 13:00
בבית הכנסת
"עולי בבל"
רה' יוסף חיים 10

את המראה הזה הוא לא יכול היה לסבול. משה רבנו רואה יהודי, איש עברי, מרים יד להכות את רעהו. נורא ואיום. בזעזוע רב הוא פונה למרים היד: "ויאמר לרשע, למה תכה רעד?" הרשע מעיז פנים ומתחצף: "מי שמך לאיש שר ושופט עלינו? הלהרגני אתה אומר כאשר הרגת את המצרי?" משה רבנו מגיב: "אכן נודע הדבר." רש"י במקום מפרש ש"אכן נודע הדבר" הוא "כפשוטו". כלומר: נודע הדבר שהרגתי את המצרי. (ורש"י מביא פירוש נוסף בדרך מדרש).

את שנת הלילה היו מוכרחים הסוחר העשיר ועגלונו לעשות תחת כיפת השמים. הדרך לנקודת היישוב הכי קרוב – הייתה רחוקה מאוד. למזלם היה זה ליל אביב נאה, והם נרדמו בקלות. הם, אמרנו, אולם אחד מהם עשה עצמו כישן. העגלון. בעוד הסוחר נרדם כשרוחו טובה עליו ובאמתחתו סחורה משובחת, עיניו של העגלון כמעט יצאו מחוריהן מחמת הקנאה. כעת קם ממשכבו ולבש את בגדי הסוחר העשיר, שלבוש היה בבגדי שינה. אחר שב למקומו בשקט והמתין לאור ראשון.

מיד כשהנצה החמה הרעים העגלון בקולו על הסוחר: "קום! מהר! אנחנו יוצאים לדרך". הסוחר המבוהל זינק ממקומו ושפשף את עיניו. בהלם קל שאל את העגלון למהתלה מה זו עושה? כלום פורים היום שעגלונו החליט להחליף ביניהם בגדים?! העגלון לא השתהה זמן רב: "קדימה", ציוה על הסוחר, "לבש את מדי העגלון וצא לדרך". הסוחר שהתחיל להבין מה מתרחש נותר חסר ברירה. בגדיו היו על העגלון, ובבגדי השינה לא ניתן להישאר. לבש את מדי העגלון, עלה על המושב הקדמי והחל להנהיג את העגלה, תוך שהוא מתאר בצבעים עזים כיצד יתנקם בעגלון ברגע שיוכל.

הגיעו שניהם אל פראג והעגלון (הסוחר) מברר אצל יהודי העיר היכן גר רבה של העיר. עד מהרה ניצבו שניהם בחדר המבוא אל הגה"ק רבי יחזקאל לנדא, בעל ה"נודע ביהודה". הצעקות גברו עד מהרה, וה"נודע ביהודה" יצא לראות מה קורה. כל אחד טען שהשני משקר בנוגע לזהותו האמיתית. ה"נודע ביהודה" הסביר שהוא עסוק כרגע, ולכן יחכו שניהם בחדר המבוא עד שיקראו להם. ה"נודע ביהודה" עצמו חזר לחדרו ושקע בלימוד ממושך. לשמש הורה לתת להם "להתייבש" עד שיורה לו להכניסם. השעות הרבות, הצעקות, המתח והכעס – עשו את שלהם. השניים התנמנמו על הכיסאות. לפתע יצא השמש וקרא בקול: "ייכנס העגלון". העגלון, זה הלבוש בבגדי הסוחר, קם בחופזה, אך נזכר, הן כעת סוחר הוא. לפיכך חזר מיד לשבת... אולם ה"נודע ביהודה", שחיכה בדיוק לרגע הזה, גער בו על ששיקר, ופסק לטובת הסוחר האמיתי.

על פי מעשה זה מבאר הגה"ק רבי אליעזר דוד גרינוולד, בעל ה"קרון לדוד", את הפסוק בפרשתנו: משה רבינו לא ידע מי מהשניים צודק, לפיכך אמר "למה תכה רעד", הוא רק לא ציין אל מי מכוונת הגערה. הרשע, שהרים ידו על חברו, השיב בהתנשאות: "מי שמך לאיש שר ושופט עלינו". בתשובתו החצופה גילה שהוא-הוא הרשע. כלל זהב לימדנו רבינו משה כיצד בודקים. "אכן, נודע הדבר"...

ברכה והצלחה
ובריאות איתנה
אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו
אופיר בן אורה ומשפחתו הי"ו

לרפואה שלימה
סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב שמשון פוקס שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכנ"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 16:30

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש ד"ר יוסף חיים זצ"ל
שחרית - 5:00
מנין ב' - 7:30
מנחה ערבית - 16:30
שיעורי תורה מידי יום
לאחר ערבית
יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדי שליט"א
יום ג'
הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ד'
הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' -
הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 20:00

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
טוביה שרבי בן נזימה
ומשפחתו הי"ו
דוד חיים בן עליזה
ומשפחתו הי"ו
אלון כהן בן אורנה
ומשפחתו הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית - 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) - 16:30
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב בן יאבו שליט"א
יום ה' - הרב דניאל קמחי שליט"א